

Vård- och omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till äldrenämnden

Datum:
2021-08-12

Diarienummer:
ALN-2021-00340

Handläggare:
Bo Engström, Thomas Karlsson

Initiativärende från Rigmor Stenmark (C), Margit Borgström (KD) och Cecilia Forss (M) kring hemtjänstens organisation

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** besvara initiativärendet med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

I ett initiativärende vid Äldrenämndens sammanträde 10 juni 2021, § 92, har Rigmor Stenmark (C), Margit Borgström (KD) och Cecilia Forss (M) yrkat att hemtjänstens organisation ses över i Uppsala. Det motiv som anförs för översynen är främst bilden av en låg personkontinuitet och många personkontakter för brukarna. Därtill nämns språkförbistring, att förstås som brister i personalens kunskaper i svenska språket. I det sistnämnda avseendet konstaterar initiativtagarna att språkutbildning är på gång. Därför kvarstår främst frågan om hur personalkontinuiteten kan förbättras.

I beredningen konstateras dock att arbete redan pågår kring detta i kommunen inte minst inom ramen för den pågående ¹kräftsamlingen för framtidens äldreomsorg. Vidare konstateras att personalkontinuiteten avsevärt förbättrats i under senare år. Uppsala tillhör nu 30-talet kommuner som redovisar bäst värden i detta avseende. Arbete pågår dessutom sedan länge kring s.k. kontaktmanskap och förberedelser pågår även inför en förväntad lagskärpning fr.o.m. 1 januari 2022, vilken gäller att personer med hemtjänst ska erbjudas en s.k. fast omsorgskontakt.

Vård- och omsorgsförvaltningen föreslår i föredragningen att ärendet omhändertas inom ramen för den pågående kraftsamlingen för framtidens äldreomsorg.

---

¹ Utvecklingsplan för vård och omsorg dnr: ALN-2021-00079

Ärendet

Föredragning

Kontinuitet har sedan länge varit en av de bärande principerna för insatser inom socialtjänsten och vård och omsorg om äldre. Sedan ett antal år tillbaka ålägger också Socialstyrelsen kommunerna skyldighet att årligen genomföra och rapportera mätningar av personalkontinuiteten inom hemtjänsten. Under en period om två veckor registreras hur många olika personer som besöker brukare med daglig hjälp. Metoden att enbart inkludera brukare som har daglig hjälp innebär att fokus för mätningen är personer med omfattande hemtjänst.

Resultaten från nämnda mätningar finns publikt att tillgå i KOLADA (Kommun- och landstingsdatabasen), www.kolada.se. Om vi studerar utvecklingen inom hemtjänsten i Uppsala under de senaste tre åren där data nu finns tillgängliga för perioden år 2018-år 2020, framgår följande: år 2018 var medelvärdet 18 personer, år 2019 hade det sjunkit till 12 personer och samma värde redovisades även för år 2020. Alltså kan en tydlig förbättring avläsas, med början år 2019. Det senast aktuella medelvärdet om 12 personer, innebär att Uppsala tillhör en av 30-talet kommuner som uppvisar de lägsta värdena inom hemtjänsten i riket. Som lägst redovisas medelvärdet 7 personer över en tvåveckorsperiod i den senaste mätningen och det uppges från två kommuner (Emmaboda och Salem). Omkring två tredjedelar av de nämnda 30 kommunerna redovisar dock värden om 10 respektive 11 personer som medelvärden. Hemtjänsten i Uppsala placerar sig med andra ord bland de kommuner som redovisar bäst personalkontinuitet i riket, även om mer finns att göra.

Att förbättra personalkontinuiteten har sedan ett par år varit en central ambition inom kommunens hemtjänst. Arbetet följs kontinuerligt utifrån Socialstyrelsens form för mätning, med fokus på dem med daglig hjälp. Utfallet rapporteras till verksamheterna varje kvartatal. Mätningarna gäller såväl privata utförare som kommunens egenregi. Här framgår att medelvärdet i maj 2021 sjunkit ytterligare och nu ligger på 11 personer.

Centralt i arbetet med att förbättra personalkontinuiteten är att skapa mindre personalgrupper omkring varje brukare. Andra betydelsefulla insatser som förväntas få positiv effekt avseende kontinuiteten i hemtjänsten är exempelvis åtgärder som att minska antalet visstidsanställd personal respektive minska minutstyrningen inom hemtjänsten. Det är åtgärder som omhändertas inom ramen för den pågående kraftsamlingen för framtidens äldreomsorg i Uppsala.

För att skapa kontinuitet och trygghet för brukaren finns sedan flera år tillbaka ett inarbetat arbetssätt med s.k. kontaktmannaskap. Något som innebär att det finns en särskild utsedd person i personalgruppen med särskilt ansvar för kontakter, samordning och bevakning av stöd och hjälpinsatserna till brukaren.

Det sistnämnda förhållandet har nyligen uppmärksammats på nationell nivå genom en statlig utredning som föreslår att alla brukare inom hemtjänsten ska erbjudas en så kallad fast omsorgskontakt fr.o.m. 1 januari 2022.

Mot bakgrund av vad som framgår av föredragningen föreslår Vård och omsorgsförvaltningen att ärendet omhändertas inom ramen för den pågående kraftsamling för framtidens äldreomsorg.

Beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för systemledning, enheten för strategiskt stöd.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 12 augusti 2021
- Bilaga, Initiativärende om översyn av hemtjänstens organisation av Rigmor Stenmark (C), Margit Borgström (KD) och Cecilia Forss (M)

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör

Från: Arkebäck-Morén Annie (Nämndsekreterare)
Skickat: den 19 maj 2021 21:33
Till: POL Äldrenämnden; Granlund Lenita (OMF); Markström Åsa (OMF)
Kopia: Jernberg Peter
Ämne: VB: Översyn av Hemtjänstorganisationen..Initiativ till Äldrenämnden

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Slutfört

Hej!

Här kommer ett initiativärende från C, M, och KD för kännedom.
Initiativärendet anmäls på nämnden den 10 juni.

Hälsningar

Annie

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: Stenmark Rigmor <rigmor.stenmark@pol.uppsala.se>

Skickat: den 17 maj 2021 18:56

Till: Arkebäck-Morén Annie (Nämndsekreterare) <annie.arkeback-moren@upsala.se>

Ämne: Översyn av Hemtjänstorganisationen..Initiativ till Äldrenämnden

Översyn av Hemtjänstorganisationen.
i Uppsala kommun

Inget ont som inte medför något gott ,kanske man kan säga om den svåra pandemi som vi upplever.
Det goda är att äldreomsorgen kommit i fokus. Alla säger sig vilja satsa på att de äldre ska få en god och nära vård. Äldre ska visas respekt och individens behov ska vara grunden för en god livskvalitet.

Hemtjänsten är ett av vårdens område som inte fungerar tillfredsställande. Alltför många personer arbetar hos en person i hemmet. Det skapar oro och ger inte kontinuitet.Språkförbistringar är en annan källa till oro. När inte vårdgivare och vårdtagare kan kommunicera med varandra kan missförstånd lätt uppstå.

Språkutbildning är på gång ,det ser vi positivt på men hur ska man komma tillrätta med de många personkontakterna .Det är en svårare fråga. Behöver hela hemtjänstorganisationen förändras ? Finns det goda exempel i andra kommuner som löst problemen och som vi kan ta del av ?

Vi anser att det behövs en översyn av hemtjänsten i Uppsala kommun .

Vi yrkar på att

Hemtjänst organisationen ses över i Uppsala kommun .

Rigmor Stenmark (C). Margit Borgström (Kd) Cecilia Forss (M)

Skickat från min iPad